Pop Art

Поп Арт

Избор од колекцијата на МСУ

Едукативно – дидактичка изложба на тема
Оддел за Едукација
Април 2003

Pop Art
Поп Арт

Избор од колекцијата
на МСУ

Едукативно – дидактичка изложба на тема
Оддел за Едукација
Април 2003

За опширно и подробно спознавање на Поп Артот, користиме литература; Речник, Лексикон, Енциклопедии, книги, каталози…., впрочем како што се едуцираме и за другите општо потребни сознанија. Со добиените информации од нив, овој пат, само накратко, едукативно - дидактички, ќе се насочиме кон темата што ја одбравме.

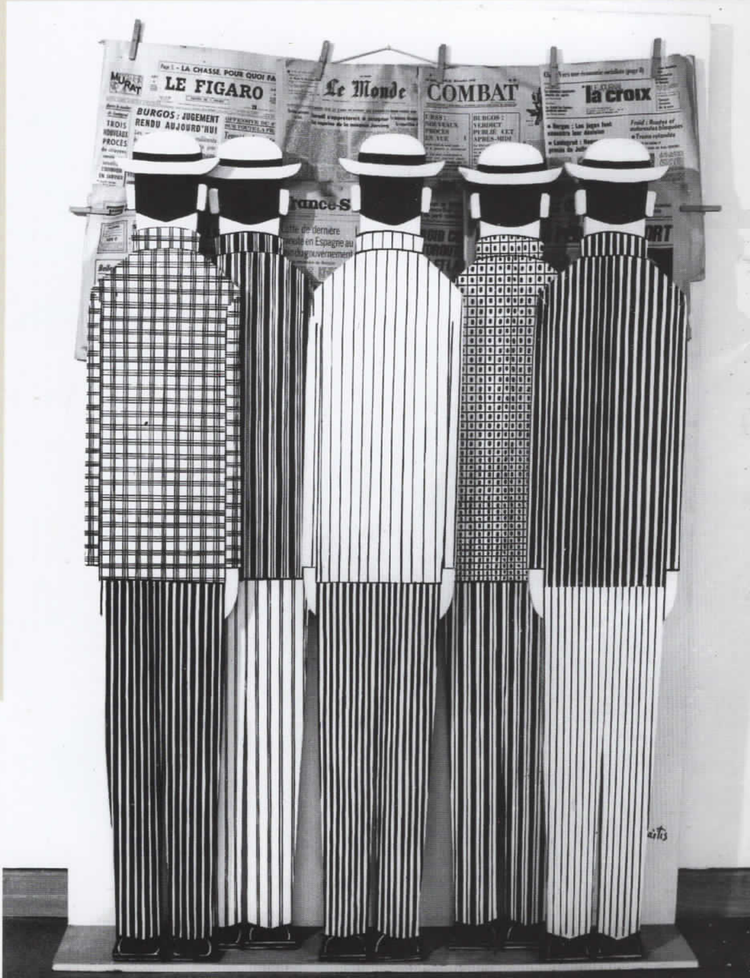

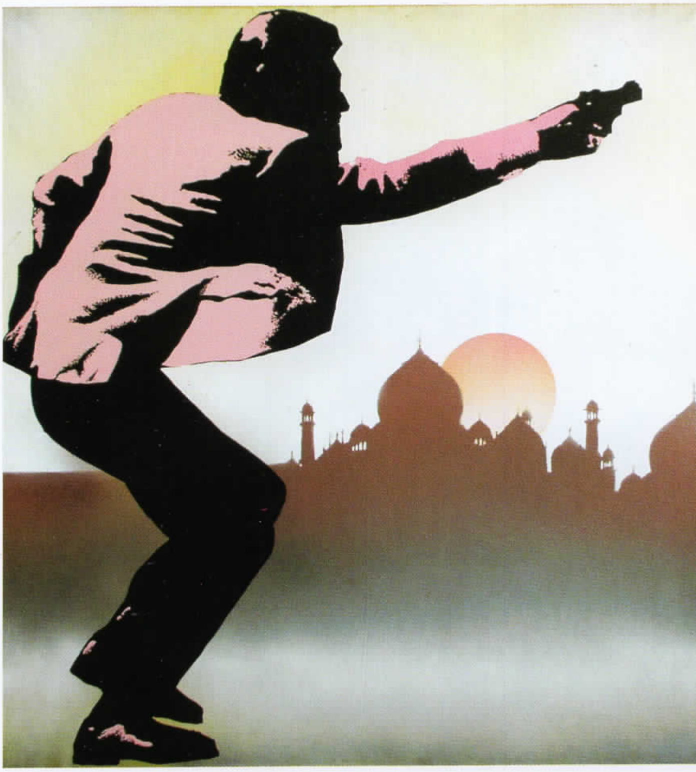

Валентинер Петер, FRA
Детектив, 1969
Акрилик на платно, 100x100

Поп Арт (скр. од анг. Popular art – Популарна уметност)
една од современите тенденции во уметничкото изразување....

Поп Артот се јавува во 60-те години на XX век.

Кога се појавува, за прв пат, во Англија, голем број критичар и уметници во Америка и Европа, Поп Артот, го гледале со презир и големо разочарување.
Затоа пак младите го прифатиле со одушевување. За нив биле големо освежување, неговата непосредност при употребата на ликовните идиоми и некритичкиот став кон она што не опкружува. Поп Артот постепено започнува да се прифаќа со своите вредности. Така, ниту еден критичар, повеќе, неможел да ги негира уметниците и нивната уметност наречена Поп Арт, но,тие му пристапуваа различно во своите анализи., секој од свој аспект и со свој аргументи.

Гаитис Јанис, GRC
Последни новости, 1969
Објект, 180x120x25

Иако, роден во Англија, сепак зрелиот Поп Арт е специфичен за Америка, особено за Њујоршката сцена.
Некои критичари сметаат дека Поп Артот е "американска појава", создадена од клишето на големата, храбра и сирова Америка..". Сепак, факт е дека неколку Њујорчани започнуваат свој уметнички израз, независно од случувањата во Англија. Едноставно, во истиот моментот се појавуваат на уметничката сцена со новиот, свеж уметнички израз.

Додека, во Америка Поп Артот изникнал од дадаистичката анти уметничка демонстрација, во Англија тој израсна од независната народна култура и суб култура – рекламните огласи, тривијалните списанија и илустрации од научната фантастика....
(Дејвид Хокни, Ален Џонс, Ричард Хамилтон, Питер Блејк, Џим Дајн, Р.Б. Китај..).

Европската градска уметност во тој период, се нарекува Нов Реализам – Нова Фигурација. Но, сите уметници од Новиот Реализам, не се поврзуваат со Поп Артот.
Европскиот Поп Арт (Италија, Франција и Германија...), ниту стилски ниту формално не е така агресивен како Американскиот. Европските поп уметници се наклонети кон манифестирање, емоции и "ангажираност", од причини што се различни нивните традиции и условите за живот. Затоа некои критичари сметаат дека, сепак, Поп Артот е производ на богато општество (потрошувачко), како што е Америка, додека

На претходната страна:
Титонело Анџело, ITA
Нуркач, 1973
Акрилик на платно, 200x200

Јанкович Јозеф, SVK
Последната вечера, 1966
Објект, 94x82x70

Европа во тој перид се лекуваше од војната и многу бавно го достигнуваше индустрискиот развој.

Како движење, Поп Артот не се вкоренува во ниту една земја, ниту пак е спој на стилови од едно пошироко подрачје. Насекаде, се јавува во сосема различен вид.
Сепак, заедничката одлика е позитивистичкиот пристап при обработувањето на современиот живот - оптимизмот. Иако, се занимава со "тинејџерската култура", што би подразбирало непријателски однос кон современите вредности и негација, сепак, Поп Артот означува ново позитивно одвојување од прифатените текови во уметноста на 60-те години на XX век.

*

Навестувања за појавување на Поп Артот може да се следат неколку децении наназад во делата на европските уметници (Дишам, Леже..).

- Поп Артот е реакција (производ), на дведецениското постоење на апстракцијата.
- Обработува актуелни теми и појави од секојдневието.
- Влече елементи од дадаизмот - вклопување на уметноста и социолошкиот контекст на постоечкиот дух на тоа време
- и од кубистичкиот колаж. Ја користат техниката на колажот за да ја приближат сликата за животната содржина на модерниот човек - потрошувачката грозница, социјалните фетиши со баналните идоли и тривијалната потреба за разонода (забавување), со блескава и иронична острина.

Хокни Дејвид, GBR
Пејсаж, 1996
Офсет, 50x40

Џаспер Џонс, USA
Кожата на поемата на О` Хара, 1965
Литографија, 57x76

- Поп Артот ги воздигнува предметите од секојдневниот живот до уметничко дело. Без критичност, го насочува погледот исклучиво кон естетските особини на баналните потрошни предмети, кои обично се вреднуваат и ценат само по нивната употребна вредност. Ворхол " ПопАртот, без илузии, сака, да им овозможи на предметите да дојдат самите до збор ". Човекот може да се види на платната како робот или како сентиментална пародија на некој идол - филмска ѕвезда или рок идоли....

Поп уметниците имаат заеднички карактеристики, но, при изразувањето
(во сликарството, графиката, филмот, скулптурите, амбиенталните објекти...) имаат свој, индивидуален пристап.

*

Делото го реализираат во комбинирана техника што претставува ironична антитеза на апстракниот експресионизам. На исликаното платно вклопуваат артикли од стоковните куќи, отпадни предмети и производи, делови од крпчиња и фотографии, конзервите од пиво ги претвораат во суперреалистички фотографии на филмски ѕвезди. Поп уметниците од Њујоршката и воопшто американската сцена употребуваат блескави бои, превземени од модерните неонски светлечки реклами, а темите ги црпат од потрошувачката во стоковните куќи и индустријата за забава.

Предметите и појавите се трансформираат во огромни, иконографски, јасно претставени слики на ѕвезди– пин ап девојки; конзервите од супи и шишињата од кока кола се претставуваат во стилот на филмските и рок идоли, делови од стриповите се трансформираат, со енормно увеличување, на огромни сликани табли.
Поп уметниците се обидуваат, со создавањето на натприродно големи, верни репродукции да ја објаснат техниката на рекламната графика и нејзините ефекти.
Во огромни димензии, од платно, се создаваат и телефони, мијалници, прекинувачи за светло, разновидни индустриски производи - се моделираат монументални кујнски предмети и сендвичи...
(Роберт Рашенберг, Џаспер Џонс, Д` Арканџело, Рој Лихтенштајн, Енди Ворхол, Том Веселман, Клас Олденбург, Џемс Розенквист, Мел Рамос, Вејн Тибо, Едвард Рашеј....)

*

Сликајќи ја цивилизацијата опфатена од индустријата, Поп уметникот истовремено ја критикува но и ја велича модерната, потрошувачка култура. Некои историчари на уметноста велат дека, поп уметниците, при тоа, истовремено, ја вклопуваат и својата ум етност во тие потрошувачки механизми.

Елизабета Јанковска

Голема благодарност до кустосите од Одделот за збирки и депоа што овозможија делата на значајните светски автори од збирката на МСУ, да бидат изложени на оваа едукативно-дидактичка изложба.

Титис Кармел Жерар, FRA
Мртва природа со крзно, 1969
Комбинирана техника на платно, 146x114x12

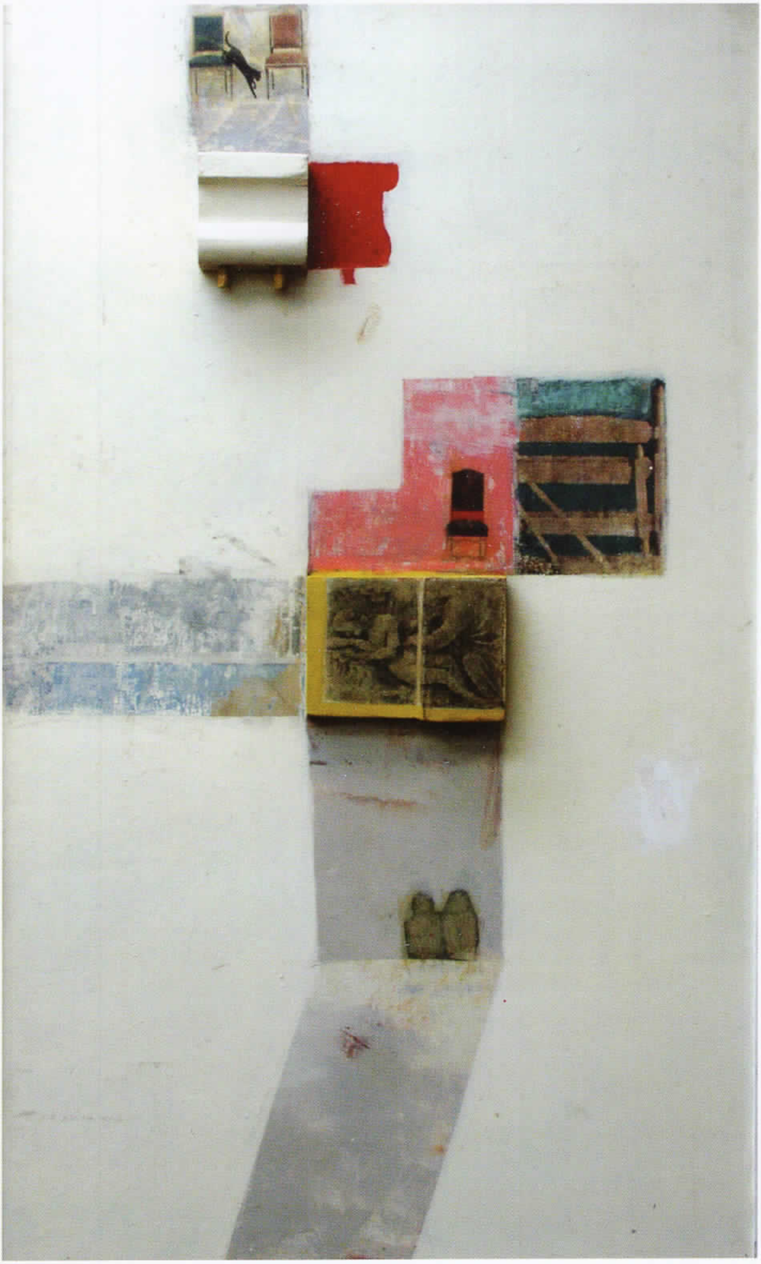

Шијак Томо, МАК
Во чест на столиците, 1965
Комбинирана тхеника на даска,122x71x2

Николаев Виктор, RUS
Енди Ворхол супер стар, 2000
Комбинирана техника на хартија, 241x131

Аврамовска Елизабета, МАК
Автопортрет, 1998
Плотерска фотографија,
алуминиум, 100x200x20

КАТАЛОГ

Аврамовска Елизабета, MAK
Автопортрет, 1998
Плотерска фотографија, алуминиум, 100x200x20
Валентинер Петер, FRA
Детектив, 1969
Акрилик на платно, 100x100
Гаитис Јанис, GRC
Последни новости, 1969
Објект, 180x120x25
Д` Арканџело Алан, USA
Двојна трака на бетонски свиок низ планините, 1965
Масло на платно, 150x177
Ивањицки Оља, JUG
7 јули, 1965
масло, 243x137
Јанкович Јозеф, SVK
Последната вечера, 1966
Објект, 94x82x70
Николаев Виктор, RUS
Енди Ворхол супер стар, 2000
Комбинирана техника на хартија, 241x131
Оташевиќ Душан, JUG
Чистотата е половина здравје
а нечистотата е втората половина, 1967
Боено дрво, алуминиум, 400x100
Рабаскал Хоан, FRA
Во чест на црната сила, 1969-70
Објект, 210x97x15
Стамфли Питер, FRA
Големата Награда, 1969
Литографија, 56x90

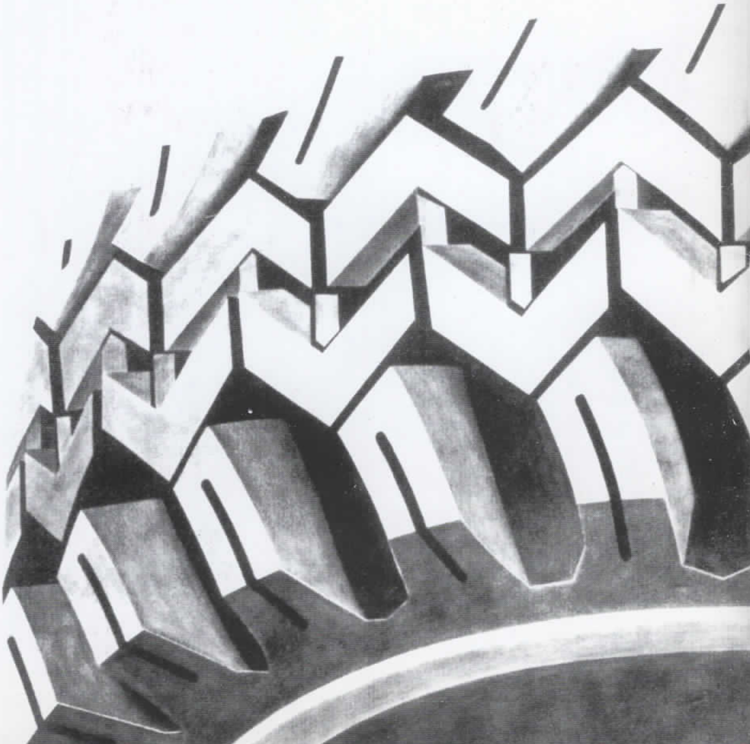

Титис Кармел Жерар, FRA
Мртва природа со крзно, 1969
Комбинирана техника на платно, 146x114x12
Титонело Анџело, ITA
Нуркач, 1973
Акрилик на платно, 200x200
Филипс Питер, GBR
Автомобилски делови, 1972
Офсет, 74x106
Хокни Дејвид, GBR
Пејсаж, 1996
Офсет, 50x40
Џаспер Џонс, USA
Кожата на поемата на О` Хара, 1965
Литографија, 57x76
Шијак Томо, МАК
Во чест на столиците, 1965
Комбинирана тхеника на даска,122x7,1x2

Стамфли Питер, FRA
Големата Награда, 1969
Литографија, 56x90в

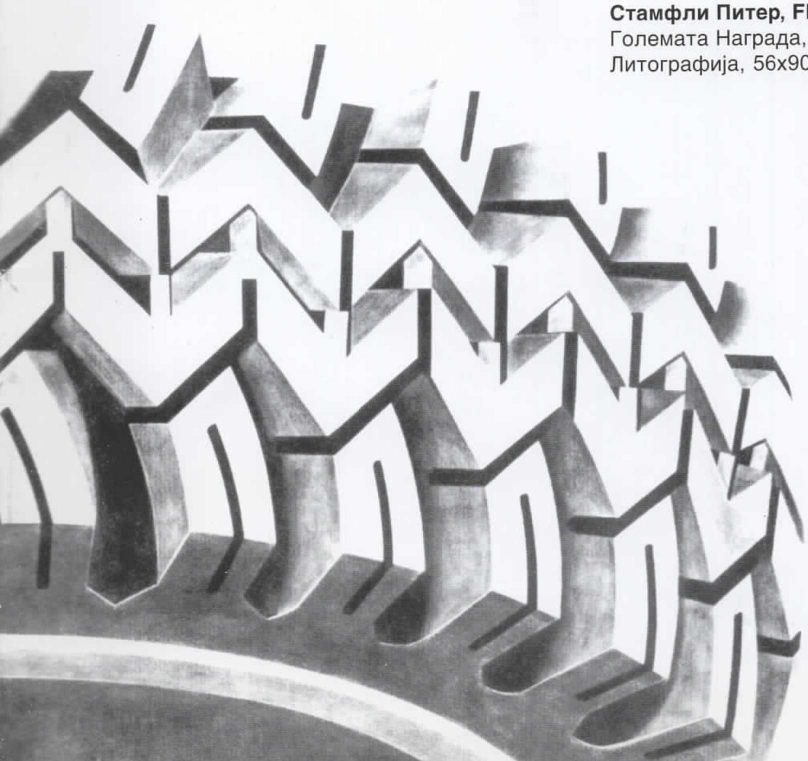

Министерство за култура

CIP - Каталогизација во публикација
Народна и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски",
Скопје
7.038.51(06.064)
издава: музеј на современата уметност, скопје, самоилова бб, тел. 11 77 34, факс 110 123, избор од колекција на мсу, поп арт, април 2003,едукативно-дидактичка изложба на тема, оддел за едукација, за издавачот: емил алексиев, организација на изложбата и каталог: елизабета јанковска, фотографии од архивата на мсу, дизајн: стефан георгиевски, печати: скенпоинт,
тираж: 500

COBISS.MK-ID 52282890
ISBN 9989-703-53-1